

Έρευνα Πεδίου

Τίτλος – Θέμα	Διερεύνηση των στάσεων και των αντιλήψεων των μαθητών για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Περίοδος :	Απρίλιος 2021
Τάξεις:	Β' , Γ' Γυμνασίου
Δικτυακός τόπος:	http://evripides.mysch.gr/draseis/pdf/evrachnos_2021_2.pdf

Περιγραφή – Κίνητρο της Έρευνας

Μετά το κλείσιμο των σχολείων, το σχολείο μας συνέχισε το εκπαιδευτικό έργο μέσα από πλατφόρμες σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Για τη σύγχρονη εκπαίδευση χρησιμοποιήθηκε η πλατφόρμα webex με τους λογαριασμούς που δόθηκαν στους εκπαιδευτικούς από το υπουργείο παιδείας. Στην ασύγχρονη αξιοποιήθηκε κυρίως η πλατφόρμα eclass. Λίγο πριν το τέλος της τηλεκπαίδευσης θεώρησα ότι άξιζε να καταγράψω τις απόψεις των μαθητών για αυτό το διάστημα που τα μαθήματα γίνονταν εξ αποστάσεως όχι μόνο για το μάθημα της πληροφορικής αλλά και γενικότερα. Σε αυτή την εργασία παρουσιάζω τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας στην οποία αποτυπώνονται οι απόψεις και στάσεις 114 μαθητών για τα μαθήματα που έγιναν στο διάστημα όλων αυτών των μηνών για το σχολικό έτος 2020 – 2021.

Στόχοι της έρευνας – Ερευνητικά Ερωτήματα

Τα βασικά ερωτήματα που ήθελα να διερευνήσω με αυτή την έρευνα ήταν τα εξής:

- Ποια είναι η άποψη των μαθητών για την εξ αποστάσεως διδασκαλία και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν;
- Τι προβλήματα συνάντησαν οι μαθητές;
- Τι πλεονεκτήματα/μειονεκτήματα έχει αυτή η προσέγγιση;
- Ποιες είναι οι προτάσεις τους για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση;
- Πως μπορεί να βελτιωθεί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Μεθοδολογία

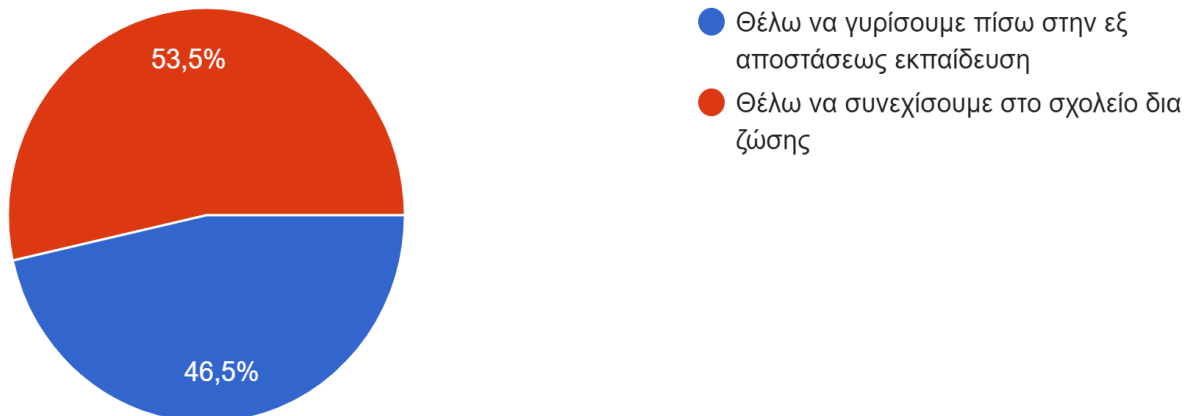
Στην έρευνα συμμετείχαν 114 μαθητές των δυο τελευταίων τάξεων του Ζαννείου Πρότυπου Γυμνασίου, που παρακολουθούσαν το μάθημα της πληροφορικής με την πλατφόρμα webex. Επίσης η πλειονότητα των μαθητών χρησιμοποιούσε και την πλατφόρμα eclass για να παρακολουθεί τις ανακοινώσεις και να έχει πρόσβαση στο υλικό του μαθήματος. Οι μαθητές συμπλήρωσαν ένα online ερωτηματολόγιο αμέσως μετά το μάθημα που έγινε με το webex, την τελευταία εβδομάδα πριν ανοίξουν τα σχολεία. Το ερωτηματολόγιο ήταν ανώνυμο και οι μαθητές το συμπλήρωσαν σε προκαθορισμένο χρόνο, την ώρα της σύγχρονης διδασκαλίας. Τις άλλες ώρες το ερωτηματολόγιο ήταν κλειστό.

Όταν επιστρέψαμε στην διδασκαλία με φυσική παρουσία έγιναν συζητήσεις με τους μαθητές ώστε να ερμηνεύσουμε καλύτερα κάποιες από τις απαντήσεις τους.

Ωστόσο στο ερωτηματολόγιο υπήρξαν και ερωτήσεις ανοικτού τύπου τις οποίες παραδόξως απάντησαν πολλοί μαθητές. Κάποιες από αυτές τις απαντήσεις τις παραθέτουμε στο τέλος. Τις υπόλοιπες προσπαθήσαμε να τις συνοψίσουμε στα βασικά σημεία.

Ανάλυση των αποτελεσμάτων**Ερώτηση 1**

Πως επιθυμείτε να γίνονται τα μαθήματα από εδώ και πέρα;

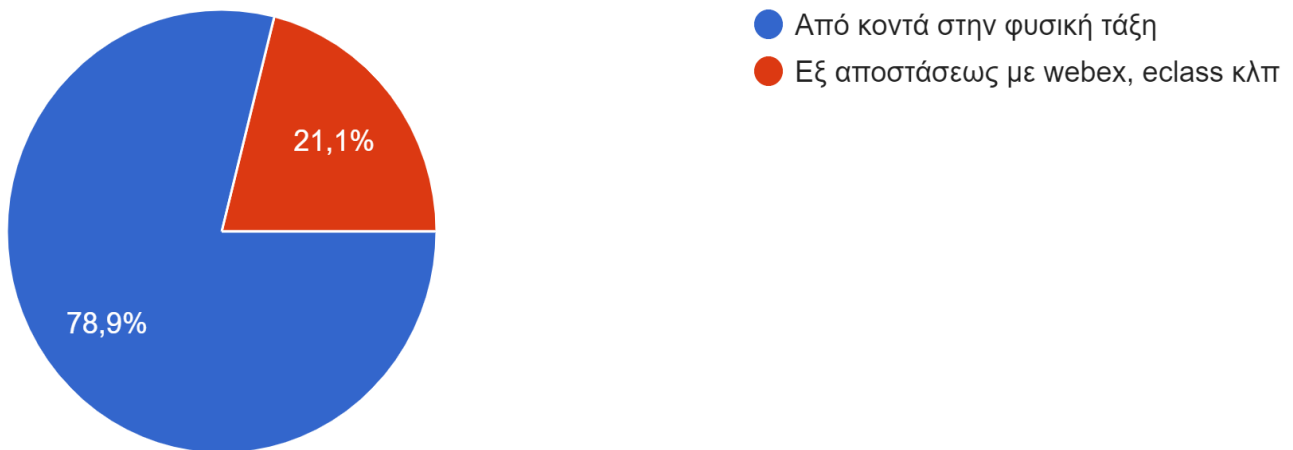

Εικόνα 1. Εξ αποστάσεως ή δια ζώσης

Σχεδόν οι μισοί μαθητές ήθελαν να γυρίσουν στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Μετά από συζητήσεις που έγιναν καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι αρκετοί μαθητές διανύουν μεγάλη απόσταση για να έρθουν σχολείο επειδή το σχολείο είναι πρότυπο και έτσι είναι αναγκασμένοι/ες να ξυπνήσουν πολύ πρωί, κάτι που δεν συνέβαινε με την εξ αποστάσεως σύγχρονη εκπαίδευση. Άρα το μεγάλο αυτό ποσοστό που προτιμά την εξ' αποστάσεως διδασκαλία δεν το κάνει επειδή την θεωρεί πιο αποτελεσματική αλλά λόγω του ... πρωινού ξυπνήματος. Αυτό άλλωστε φαίνεται και από τα αποτελέσματα στο επόμενο ερώτημα.

Ερώτηση 2

Χωρίς να λάβετε υπόψη σας την κοινωνική πλευρά του σχολείου (συζήτηση με μαθητές, αλληλεπίδραση με καθηγητές, πλάκες κλπ) με ποιον τρόπο πιστεύετε ότι το μάθημα είναι πιο αποτελεσματικό;

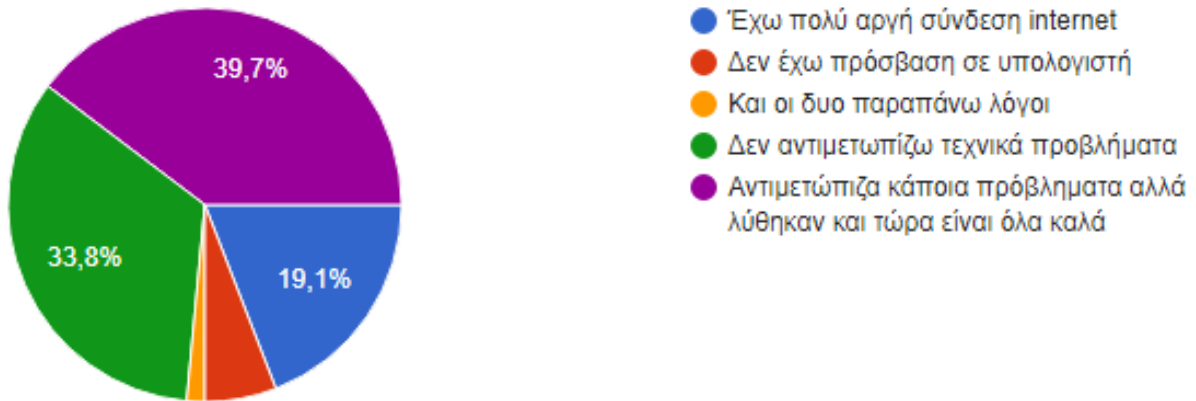

Εικόνα 2. Αποτελεσματικότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Μετά από συζήτηση με τους μαθητές όλων των τμημάτων που συμμετείχαν στην έρευνα η άποψη που επικράτησε για τα αίτια της αποτυχίας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ήταν η αδυναμία συγκέντρωσης των μαθητών. Ενώ τα παιδιά παραδέχτηκαν ότι σε κάποια μαθήματα το μάθημα γινόταν καλύτερα από την τάξη γιατί δεν υπήρχε φασαρία και μπορούσαν να παρακολουθήσουν, δεν μπορούσαν να συγκεντρωθούν όπως στην φυσική τάξη. Στις περισσότερες περιπτώσεις αυτό οφειλόταν και στο γεγονός ότι είχαν το κινητό δίπλα τους και λάμβαναν/έστελναν μηνύματα την ώρα του μαθήματος. Στην φυσική τάξη δεν τους επιτρέπεται να κάνουν κάτι τέτοιο, οπότε είναι υποχρεωμένοι/ες να παρακολουθούν το μάθημα, αφού δεν έχουν άλλη επιλογή. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα παιδιά δεν έχουν την αυτοπειθαρχία/ωριμότητα να παρακολουθήσουν ένα μάθημα εξ αποστάσεως. Από την άλλη ποιος την έχει;

Ερώτηση 3

Τι είδους τεχνικά προβλήματα αντιμετωπίσατε με το *webex*;

Εικόνα 3. Τεχνικά προβλήματα που αντιμετώπισαν οι μαθητές

Το θετικό είναι ότι αρκετά τεχνικά προβλήματα λύθηκαν, οπότε άνω του 70% των μαθητών παρακολούθησαν απρόσκοπτα τη διδασκαλία, όμως υπάρχει ένα 19% που έχει πρόβλημα με τη σύνδεση στο διαδίκτυο. Αυτό είναι πιθανόν να οφείλεται στο γεγονός ότι την ίδια ώρα μπορεί να έχουν μάθημα τα αδέρφια των μαθητών ή να εργάζονται οι γονείς του από το σπίτι, οπότε μια απλή γραμμή δεν μπορεί να αντέξει αυτόν τον φόρτο.

Ερώτηση 4

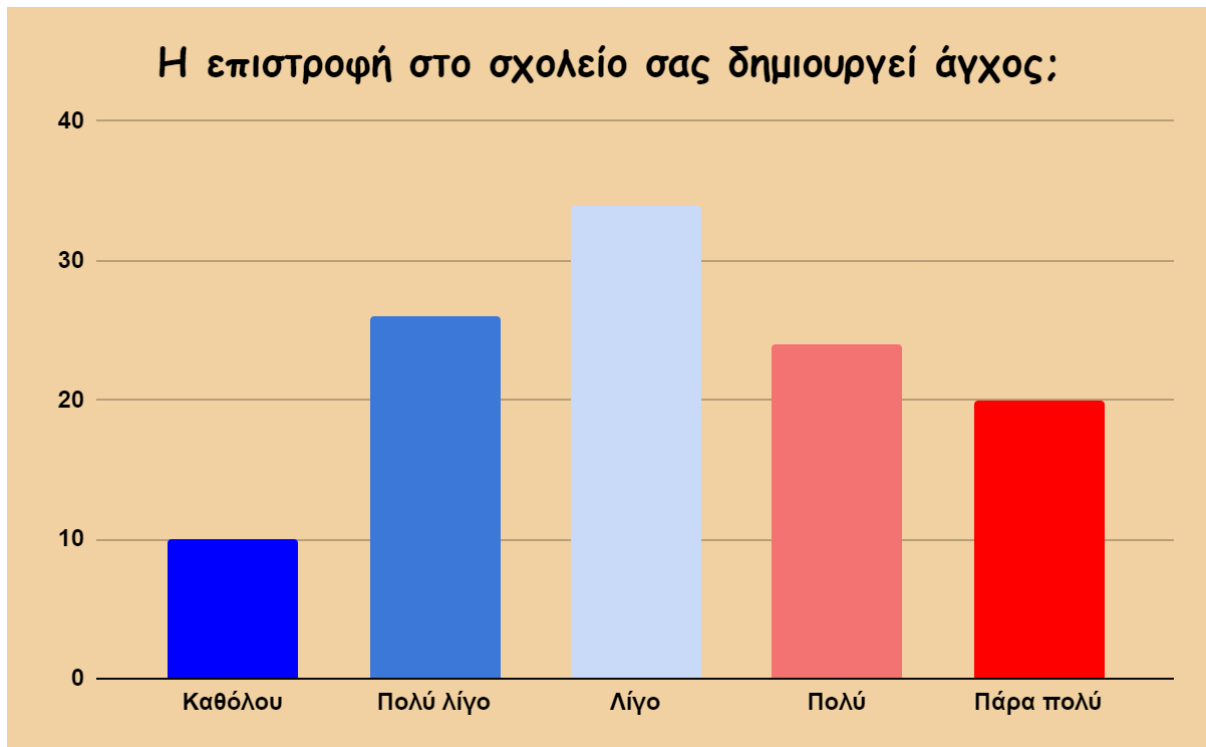
Ποια είναι η γνώμη σας για την διδασκαλία μέσω *webex*;

Εικόνα 4. Η γνώμη των μαθητών για το *webex*

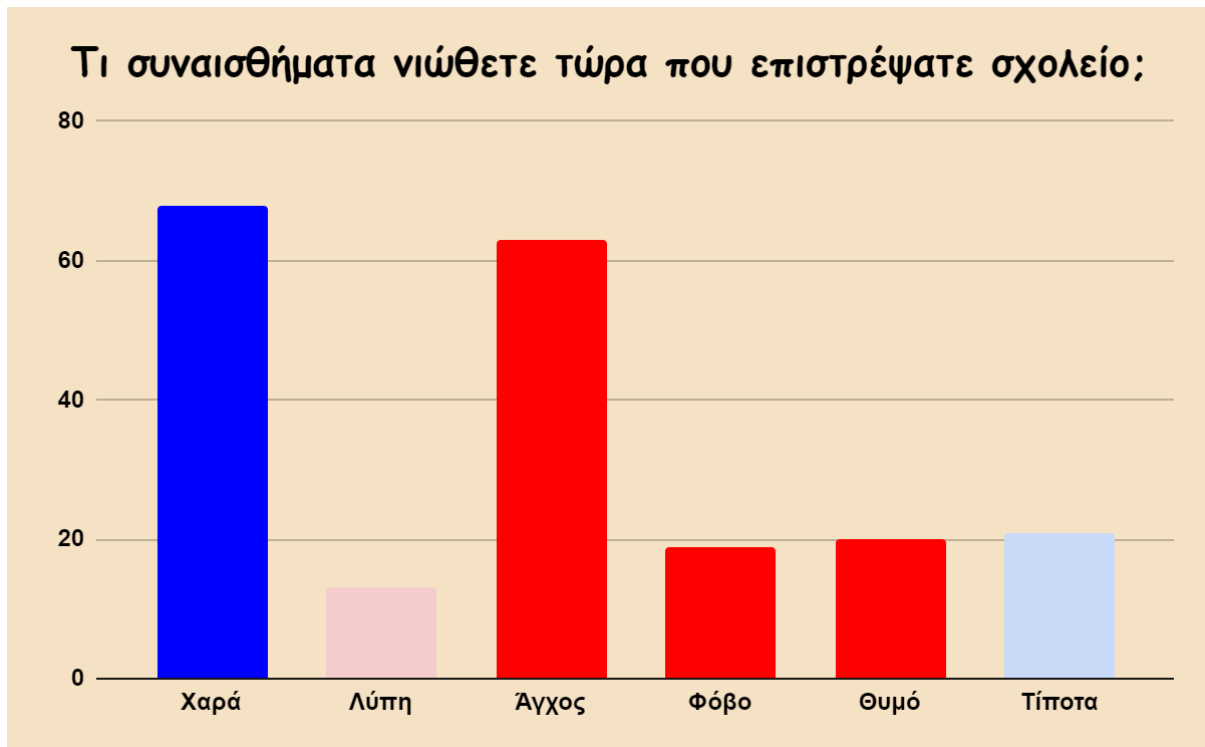
Εδώ οι περισσότεροι μαθητές συμφωνούν ότι το μάθημα στην τάξη δεν μπορεί να αντικατασταθεί από την σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Υπάρχει όμως ένα 40% που δεν είναι αρνητικό στον τρόπο αυτό εκπαίδευσης έστω και υποστηρικτικά στην διδασκαλία δια ζώσης.

Το μεγάλο πρόβλημα όπως αναφέρθηκε και πριν ήταν η αδυναμία συγκέντρωσης στην σύγχρονη διδασκαλία χωρίς κάμερες και οι πολλές ώρες μπροστά σε μια οθόνη (χαρακτηριστική φράση των μαθητών).

Ερώτηση 5

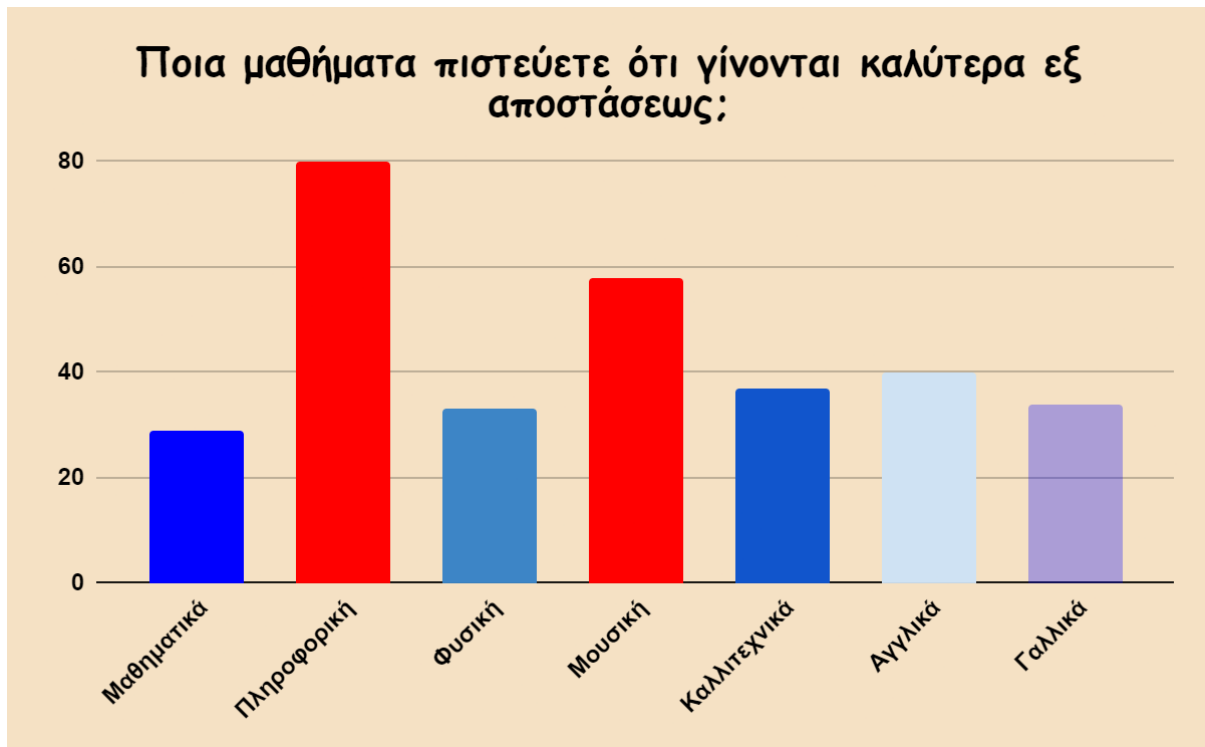
Εικόνα 5. Το άγχος της επιστροφής

Σίγουρα αυτή η εικόνα πρέπει να προβληματίσει. Μετά από συζητήσεις με τους μαθητές συμπεράναμε ότι το άγχος που έχουν δημιουργείται αποκλειστικά από τα τεστ και τα διαγωνίσματα και την πίεση των κηδεμόνων τους για υψηλές βαθμολογίες σε όλα τα μαθήματα. Επίσης αρκετά παιδιά ένιωθαν πιεσμένα γιατί πολλά διαγωνίσματα ήταν επαναληπτικά σε μεγάλο μέρος της ύλης.

Ερώτηση 6**Εικόνα 6.** Συναισθήματα

Πάλι βλέπουμε μια εικόνα που πρέπει να μας προβληματίσει. Αρνητικό ρόλο σε όλη αυτή την κατάσταση θεωρούμε ότι έπαιξε και ο εγκλεισμός των μαθητών στο σπίτι. Από συζητήσεις που κάναμε με τα παιδιά είδαμε ότι αρκετοί μαθητές και μαθήτριες δεν έβγαιναν καθόλου έξω από το σπίτι είτε επειδή φοβόντουσαν οι ίδιοι είτε οι γονείς τους. Αυτό σε συνδυασμό με το πλήθος των διαγωνισμάτων σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα αμέσως μετά τον εγκλεισμό, θεωρούμε ότι λειτούργησε αρνητικά για την συναισθηματική ισορροπία των παιδιών.

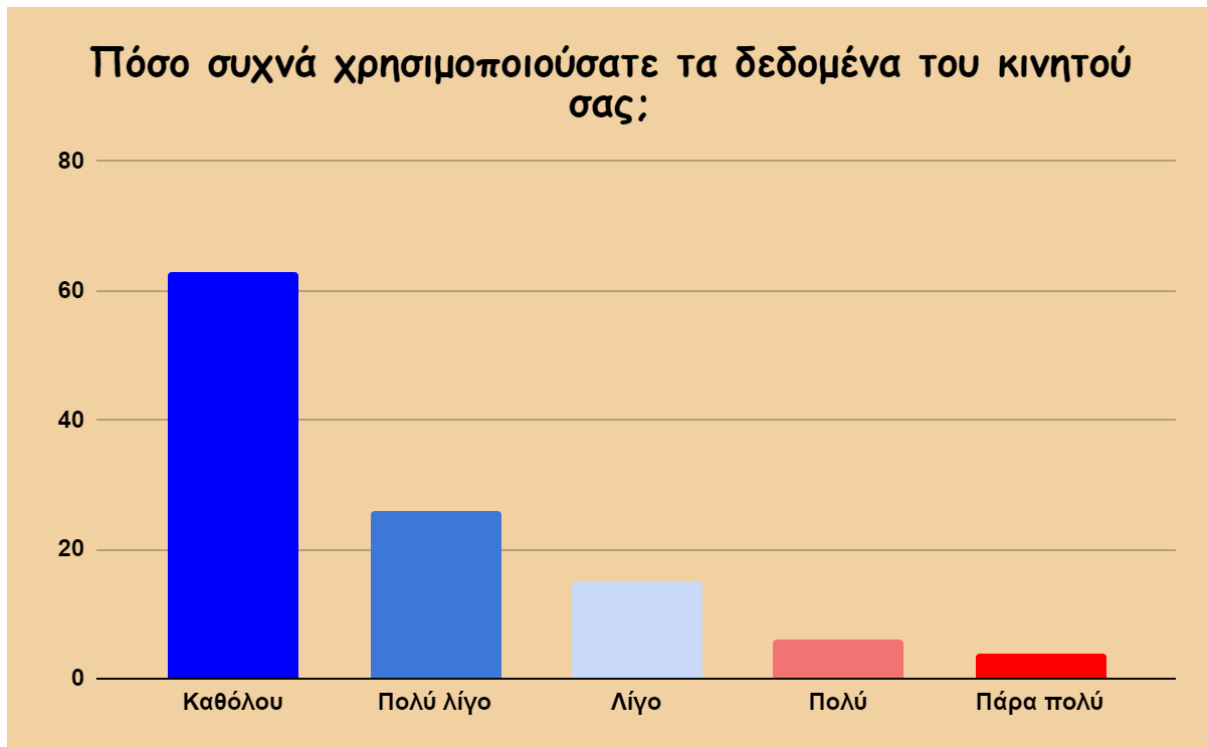
Ερώτηση 7

Εικόνα 7. Μαθήματα Εξ αποστάσεως

Πολλοί μαθητές είπαν ότι θεωρούν σημαντικό από την στιγμή που ο/ καθηγητής/τρια δεν χρησιμοποιεί κάμερα να δείχνει κάτι στην οθόνη ώστε να κρατάει την προσοχή τους. Δηλαδή ο/εκπαιδευτικός να έχει συνεχώς υλικό για διαμοιρασμό το οποίο θα βοηθάει τους μαθητές να ακολουθήσουν την πορεία τους μαθήματος.

Επίσης αρκετά παιδιά σημείωσαν ότι σε κάποια μαθήματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν εργαλεία που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην τάξη, αφού δεν είναι δυνατόν στα μαθήματα στην αίθουσα να έχουν όλοι (καθηγητές, μαθητές) πρόσβαση σε Η/Υ και στο διαδίκτυο.

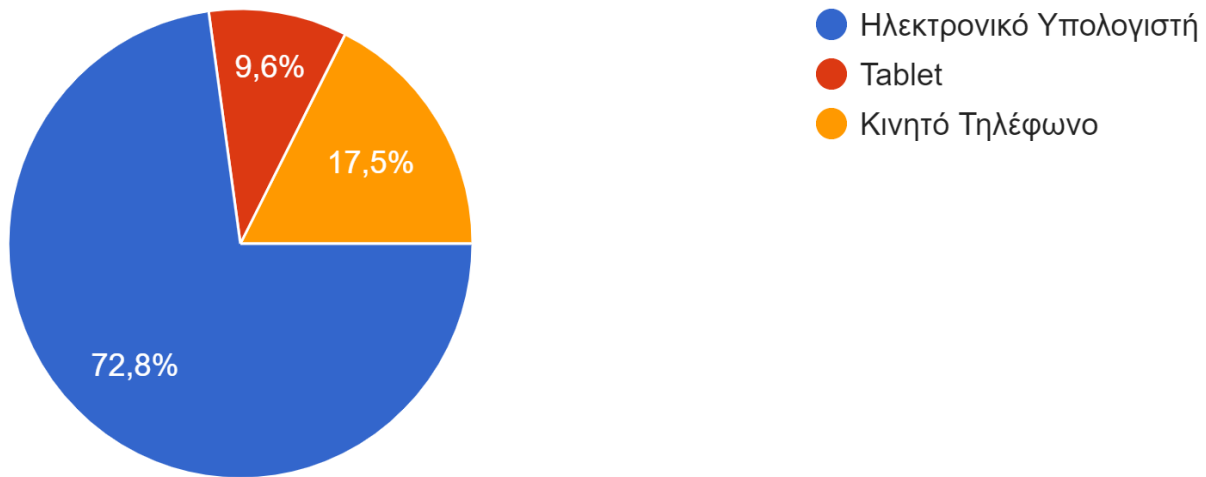
Ερώτηση 8**Εικόνα 8.** Σύνδεση με Δεδομένα

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε πόσοι και ποιοι μαθητές χρησιμοποιούν τα δεδομένα του κινητού τους, γιατί αν τους/τις οδηγούμε σε δικτυακούς τόπους εκτός σχολικού δικτύου τα παιδιά χρεώνονται. Για παράδειγμα αν ένα μπαίνει με μηδενικά δεδομένα δεν μπορούμε να βάλουμε τεστ με φόρμες google ή με το Kahoot.

Στο δικό μας σχολείο δεν παρατηρήθηκαν τέτοια προβλήματα αλλά σε άλλα σχολεία αρκετοί μαθητές δεν μπορούσαν να μπουν στα μαθήματα γιατί δεν είχαν δεδομένα και δεν είχαν ενημερωθεί ότι το σημείο εισαγωγής είναι το webex.sch.gr και όχι απευθείας η εφαρμογή webex meetings.

Ερώτηση 9

Στα περισσότερα μαθήματα μπαίνετε στο *webex* από ;

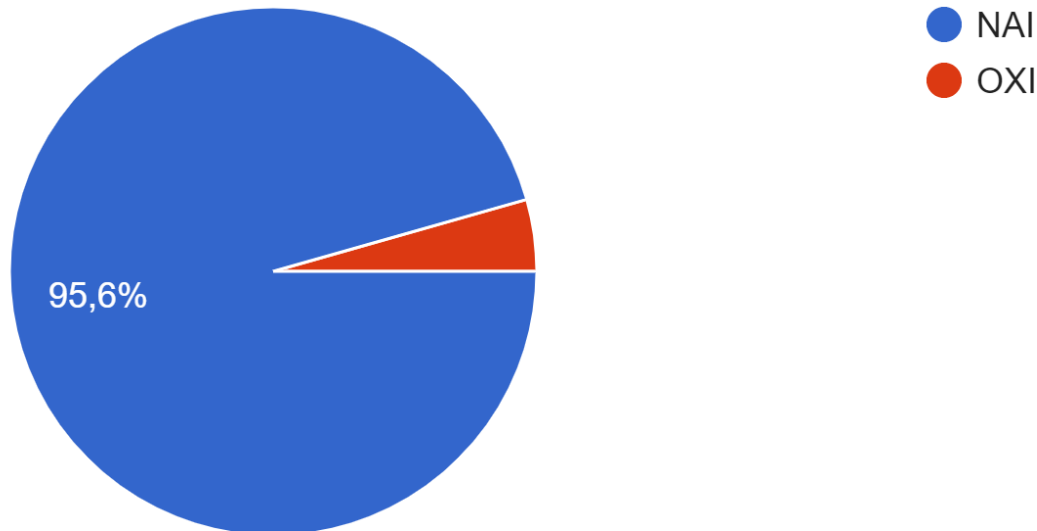
Εικόνα 9. Είδος ηλεκτρονικής συσκευής που χρησιμοποιούν οι μαθητές

Αυτή είναι μια εικόνα που πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας για το μάθημα. Το ποσοστό αυτό πάντως σχετικά με την χρήση υπολογιστή είναι πάρα πολύ υψηλό αν το συγκρίνουμε με άλλα σχολεία στα οποία έμπαιναν από κινητό οι περισσότεροι μαθητές. Από την στιγμή που ένα 28% δεν μπαίνει στο μάθημα από Η/Υ δεν μπορούμε να ζητάμε εξέταση στο *eclass* στην οποία οι μαθητές καλούνται να πληκτρολογήσουν κείμενο σε περιορισμένο χρόνο. Οι εξετάσεις πολλαπλών επιλογών είναι καλύτερες.

Ένα άλλο θέμα είναι ότι τα *polls* στο *webex* δεν φαίνονται καλά σε κάποια κινητά ή μαθητές δεν μπορούν να γράψουν στο πλαίσιο που τους ζητάμε ή δεν φαίνεται ολόκληρη η ερώτηση.

Ερώτηση 10

Έχετε πρόσβαση σε Ηλεκτρονικό Υπολογιστή κάποιες ώρες της ημέρας ώστε να μπορείτε να κάνετε τις ασκήσεις εκεί;

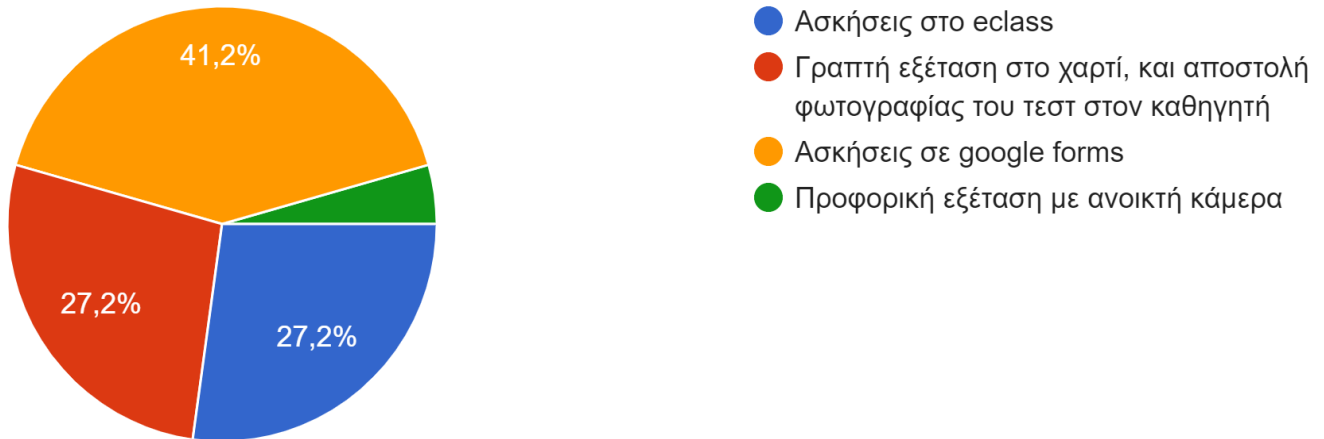
Εικόνα 10. Πρόσβαση μαθητών σε Η/Υ

Εδώ φαίνεται ότι μπορούμε να θεωρήσουμε ότι σχεδόν όλοι οι μαθητές έχουν πρόσβαση σε υπολογιστή κάποιες ώρες της ημέρας, άρα μπορούμε να τους αναθέτουμε εργασίες για τις οποίες απαιτείται η χρήση υπολογιστή.

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τα προβλήματα που έχουν οι μαθητές με τα κινητά τηλέφωνα την ώρα της σύγχρονης εκπαίδευσης, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να αξιοποιήσουμε κάποιο ασύγχρονο εργαλείο για αξιολόγηση/ανατροφοδότηση μέσω εργασιών ή ασκήσεων.

Ερώτηση 11

Ποιον τρόπο εξέτασης εξ αποστάσεως προτιμάτε;

Εικόνα 11. Τρόπος εξέτασης εξ αποστάσεως.

Εδώ αρκετά παιδιά απάντησαν ότι προτιμούν τις ασκήσεις σε google forms, διότι οι φόρμες google προσαρμόζονται κατάλληλα στην συσκευή. Έτσι αν ο μαθητής έχει κινητό το παράθυρο και η γραμματοσειρά προσαρμόζονται ανάλογα, κάτι που δεν συμβαίνει με την e-class. Τέλος η προφορική εξέταση με ανοικτή κάμερα τους αγχώνει πολύ από ότι μας είπαν.

Φυσικά οι φόρμες google είναι εκτός σχολικού δικτύου, όπως και το Kahoot με αποτέλεσμα να χρεώνουν δεδομένα σε όσους μαθητές δεν χρησιμοποιούν την σύνδεση του σπιτιού τους.

Σχόλια μαθητών

Στη συνέχεια ακολουθούν κάποια σχόλια μαθητών αναφορικά με την σύγκριση εξ αποστάσεως και δια ζώσης εκπαίδευσης τα οποία παρουσιάζουν ενδιαφέρον.

Αρχικά παραθέτουμε τα σχόλια των μαθητών που απάντησαν ότι η εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δεν είναι τόσο αποτελεσματική όσο η δια ζώσης

Γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι άλλο στην τάξη εκτός από το να προσέχουμε

Γιατί δεν παρασύρεσαι εύκολα με κάτι όπως ένα κινητό.

έχουμε άμεση επαφή με τον καθηγητή κ έτσι συγκεντρωνόμαστε πιο εύκολα, χωρίς να αποσυντονιζόμαστε

Το μάθημα είναι πιο αποτελεσματικό από κοντά γιατί έρχεσαι σε άμεση επικοινωνία.

Μέσω της πλατφόρμας το μάθημα είναι αρκετά ψυχρό και όχι τόσο αποτελεσματικό σε αρκετά μαθήματα, ενώ από κοντά είναι αρκετά πιο σωστό για εμάς στη καλύτερη κατανόησή του.

Από κοντά γιατί οι καθηγητές μπορούν να μας απαντήσουν πιο εύκολα και με μεγαλύτερη λεπτομέρεια

Γιατί θέλω να βλέπω τους φίλους μου

Μπορεί να υπάρχει καλύτερη επικοινωνία ανάμεσα σε μαθητές και καθηγητές καθώς τα προβλήματα σύνδεσης δεν είναι υπαρκτά.

Στην τάξη προσέχεις περισσότερο γι' αυτό και κύκλωσα την συγκεκριμένη απάντηση, αλλά εγώ προσωπικά προτιμώ την εξ αποστάσεως

Εάν βρισκόμαστε από κοντά η συμμετοχή στο μάθημα γίνεται αυτόματος πιο εύκολη γιατί το σπίτι έχει ανέσεις αλλά είναι δύσκολο να συγκεντρωθείς στο μάθημα.

δεν σου αποσπά τίποτα την προσοχή

Έχουμε επικοινωνία με τον καθηγητή. Επιπλέον δεν υπάρχουν άτομα και πράγματα στο σχολείο να μας αποσπούν την προσοχή

Γιατί συγκεντρώνομαι πιο εύκολα.

Στη τάξη δεν αποσυντονίζομαι εύκολα και μου είναι πιο εύκολο να καταλάβω το μάθημα.

Προτιμώ να βλέπω τους καθηγητές αντί μια οθόνη . Ακόμη δεν δυσκολεύομαι τόσο πολύ να συγκεντρώνομαι στην τάξη.

Γιατί ο μαθητής και ο καθηγητής έχουν οπτική επαφή και δεν γίνεται κάποιος να έχει τεχνικά προβλήματα.

Πιστεύω ότι είναι καλύτερα, διότι δεν υπάρχουν οι δικαιολογίες, ότι δεν έχει κάποιος μικρόφωνο ούτε πως δεν ακούει.

Το μάθημα είναι πιο αποτελεσματικό διότι δεν υπάρχουν πολλά τεχνικά προβλήματα, είμαστε από κοντά οπότε γίνεται καλύτερα ο έλεγχος των μαθητών και το μάθημα γίνεται με περισσότερη συγκέντρωση.

Γιατί στα διαδικτυακά κοιμούνται ακόμα και τα φυτά.

Θεωρώ ότι τα μαθήματα από κοντά είναι πιο αποτελεσματικά διότι όλοι οι μαθητές προσέχουν και ας μην το θέλουν αλλά και το μάθημα γίνεται πιο ενδιαφέρον στο εξ αποστάσεως έχουμε τεχνικά προβλήματα που εμποδίζουν το μάθημα.

Γιατί το μάθημα έχει και περισσότερο ενδιαφέρον όταν γίνεται στο σχολείο και επίσης τα παιδιά προσέχουν περισσότερο όταν βρίσκονται στην τάξη του σχολείου.

γιατί προσέχουμε αναγκαστικά

Γιατί στα ηλεκτρονικά μαθήματα ήταν αρκετά δύσκολο να συγκεντρωθώ και μετά από κάποιο σημείο ήταν δύσκολο να είμαστε στον υπολογιστή τόση ώρα.

Πιστεύω ότι το μάθημα από κοντά είναι πιο αποτελεσματικό γιατί έτσι μπορούμε να προσέχουμε καλύτερα χωρίς να μας τραβάνε την προσοχή άλλα πράγματα.

Γιατί στην φυσική τάξη μας ελέγχει όλους οι καθηγητές με αποτέλεσμα να μην έρχεται σχεδόν ποτέ κανένας αδιάβαστος

Στη φυσική τάξη δεν υπάρχουν πολλοί αντιπερισπασμοί και προσέχεις περισσότερο στο μάθημα.

Γιατί έτσι μπορείς να παρακολουθήσεις καλύτερα το μάθημα, μπορείς να δεις τον καθηγητή σου και ο καθηγητής μπορεί να δει εσένα.

Στη συνέχεια παραθέτουμε κάποια σχόλια μαθητών που προτιμούν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Εξ αποστάσεως ο καθηγητής-τρια μπορεί να μας δείχνει βίντεο κι άλλα οπτικοακουστικά υλικά που κάνουν το μάθημα πιο ενδιαφέρον.

Η εξ αποστάσεως μάθηση δεν είναι τόσο αγχωτική και επίσης είναι πιο βολική καθώς βρίσκεσαι στο σπίτι σου και δεν χρειάζεται να σηκώνεσαι τόσο νωρίς το πρωί κλπ.

Διότι στη τάξη δε έχουμε καλά μηχανήματα όπως για τον υπολογιστή και τον προτζεκτορα και δεν είναι εύκολο να μας δείξουν κάτι ηλεκτρονικά οι καθηγητές. Ενώ μέσω της ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σχεδόν όλοι οι καθηγητές μας κάνουν share αυτά που θέλουν να μας δείξουν.

γιατί θα είμαστε με τις πιτζάμες και την πρώτη ώρα θα μπορούμε να κοιμόμαστε

Γίνεται περισσότερη ησυχία απ' ότι θα γινόταν κανονικά στην τάξη, δεν αποσπάται η προσοχή σου και έχεις στη διάθεση σου ηλεκτρονικές συσκευές, όπως κινητό και υπολογιστή, οι οποίες μπορεί να φανούν χρήσιμες κατά τη διάρκεια του εξ αποστάσεως μαθήματος.

Συμπεράσματα

Από τα αποτελέσματα της έρευνας φαίνεται ότι η εξ αποστάσεως διδασκαλία κατά την γνώμη των μαθητών δεν μπορεί να υποκαταστήσει την διδασκαλία μέσα στην τάξη. Ο βασικός λόγος όμως δεν έχει να κάνει με την ουσία των δυο τρόπων διδασκαλίας αλλά με το γεγονός ότι οι μαθητές δεν έχουν την αυτοπειθαρχία να συγκεντρωθούν στο μάθημα χωρίς την επίβλεψη του/της καθηγητή/τριας. Αυτό το γεγονός σε συνδυασμό με την χρήση κινητών και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών που τους αποσπούν την προσοχή κάνουν το έργο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης πολύ δύσκολο. Η δυσκολία συγκέντρωσης των μαθητών είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε κατά την διδασκαλία στην φυσική τάξη. Στην ψηφιακή τάξη από την στιγμή που δεν είναι ανοικτές οι κάμερες είναι ακόμα πιο δύσκολο.

Πρόταση για την βελτίωση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας

Η μοναδική πρόταση που μπορεί να γίνει για να αμβλυνθεί αλλά όχι να λυθεί αυτό το πρόβλημα είναι οι συνεχείς ερωτήσεις την ώρα του μαθήματος μέσω των ιδιωτικών συνομιλιών (private chat) και των polls (ερωτήσεις δημοψηφίσματος). Οι ερωτήσεις αυτές πρέπει να ζητούν άμεση απάντηση με πολύ μικρά χρονικά περιθώρια, π.χ. 1 λεπτό και να αναφέρονται στο μάθημα που γίνεται εκείνη την στιγμή. Καλό θα ήταν να ζητούνται σχετικά απλά πράγματα ώστε να μπορούν να απαντήσουν όλοι οι μαθητές και έτσι να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή συμμετοχή όσο αυτό είναι δυνατόν.

Ο τρόπος αυτός αλληλεπίδρασης έχει ένα σημαντικό πλεονέκτημα το οποίο δεν έχει η δια ζώσης διδασκαλία και δυστυχώς δεν έχει τονιστεί όσο πρέπει. Ο μαθητής απαντάει στον καθηγητή και οι συμμαθητές του δεν βλέπουν τι έχει απαντήσει ούτε ξέρουν αν έχει απαντήσει. Κανείς μαθητής δεν ξέρει πόσοι απάντησαν ή αν απάντησαν ή τι απάντησαν. Αυτό μπορεί να μειώσει το άγχος κάποιων παιδιών που φοβούνται να απαντήσουν στην φυσική τάξη επειδή ντρέπονται ότι αν αυτό που θα πουν είναι λάθος θα γίνουν αντικείμενο χλευασμού από τους συμμαθητές τους.

Ουσιαστικά ο εκπαιδευτικός μέσα από αυτά τα εργαλεία έχει ένα κανάλι επικοινωνίας προσωπικά με κάθε μαθητή την ώρα του μαθήματος κάτι το οποίο είναι αδύνατον στην φυσική τάξη.

Κινητά τηλέφωνα: Ένα αναγκαίο κακό;

Ένα άλλο ζήτημα που θα χρειαστεί κάποια στιγμή να αντιμετωπίσουμε είναι η ένταξη στην διαδικασία της μάθησης των κινητών τηλεφώνων των μαθητών ως εργαλεία και όχι απλά ως μέσα τηλεδιάσκεψης. Ο βασικός λόγος ήταν ότι πολλοί μαθητές ενημερώνονται από το κινητό τους τηλέφωνο το οποίο έχει γίνει πλέον προέκταση του εαυτού τους. Η άρνηση αυτού του γεγονότος από τους καθηγητές δεν πρόκειται να το σταματήσει. Απλά υποκρινόμαστε ότι δεν υφίσταται.

Η βασική αλλαγή που έχουν φέρει οι σύγχρονες εφαρμογές των κοινωνικών μέσων στην διαδικασία της αναζήτησης/επεξεργασίας/αξιολόγησης πληροφορίας είναι ότι ο χρήστης πλέον ούτε αναζητά ούτε αξιολογεί ποια πληροφορία θα επεξεργαστεί. Την απόφαση αυτή την παίρνουν αλγόριθμοι μάθησης μηχανής (machine learning algorithms) βάσει του προφίλ του χρήστη. Η πληροφορία του παρέχεται μέσω ειδοποιήσεων από εφαρμογές που εκτελούνται στο κινητό του τηλέφωνο. Οι μαθητές δεν χρειάζεται να συνδέονται στον λογαριασμό τους στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (webmail.sch.gr) και για αυτό δεν συνδέονται. Υπάρχουν μάλιστα μαθητές και μαθήτριες που βλέπουν μόνο τις ανακοινώσεις στην ηλεκτρονική τάξη και αντί να στείλουν email στον καθηγητή επικοινωνούν με μηνύματα μέσα από την eclass. Αυτό συμβαίνει επειδή όλες οι εφαρμογές που χρησιμοποιούν τα παιδιά λειτουργούν με ειδοποιήσεις. Οι μαθητές περιμένουν την ειδοποίηση στο κινητό τους είτε αυτό αφορά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούν, είτε το email τους.

Δυστυχώς το eclass δεν έχει τέτοια χαρακτηριστικά τα οποία θα διευκόλυναν πολύ την μαθησιακή διαδικασία και θα βοηθούσαν κυρίως τους μαθητές και τις μαθήτριες που δεν έχουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Αργά ή γρήγορα λοιπόν θα πρέπει το σχολικό δίκτυο να αναπτύξει μια τέτοια εφαρμογή για την eclass για κινητά και tablets αλλιώς μαθητές και καθηγητές θα στραφούν σε άλλες πλατφόρμες όπως για παράδειγμα είναι το Edmodo ή το Google Classroom.